

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्यसेतुः (व्याकरणम्) (प्रथमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः .....

आचार्यसेतु: (व्याकरणम्) - प्रथमपत्रम्

विषयः - कारकप्रकरणम् (सिद्धान्तकौमुदीतः)

पूर्णाङ्काः-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति । अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. प्रातिपदिकार्थे का विभक्तिः?
2. सम्प्रदानस्य एकमुदाहरणं लिखत ।
3. कर्तृकर्मणोः कृति इति सूत्रार्थं लिखत ।
4. करणसञ्ज्ञाविधायकम् सूत्रम् किम् ?
5. अपादाने का विभक्तिः ?
6. नमःपदयोगे का विभक्तिः ?
7. अभितः इति पदयोगे का विभक्तिः ?
8. कर्तृसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
9. अधिकरणसञ्ज्ञा केन विधीयते ?
10. अन्तरा इति पदयोगे का विभक्तिः ?
11. सम्बन्धार्थे का विभक्तिः ?
12. अनुक्ते कर्तरि का विभक्तिः ?
13. कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे च सूत्रस्य कोऽर्थः ?
14. गतिबुद्धिप्रत्यवसानार्थं... सूत्रेण किं विधीयते ?
15. कर्मप्रवचनीयसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रद्वयम् लिखत ।
16. रुच्यर्थानां धातूनां योगे का विभक्तिः, सूत्रञ्च किम् ?
17. क्रुधार्थकधातूनां प्रयोगे का विभक्तिः ?
18. अपादानसञ्ज्ञाविधायकम् सूत्रद्वयम् प्रतिपादयत ।
19. चोराद् बिभेति इत्यत्र केन अपादानसञ्ज्ञा विहिता ?

20. किन्नाम हेतुत्वम् ?
21. भक्ताय धारयति मोक्षं हरिः अत्र सम्प्रदानं किम् ?
22. स्पृहेरीप्सितः सूत्रस्योदाहरणम् निर्दिशत ।
23. अन्य इति पदयोगे का विभक्तिः ?
24. आश्चर्यो गवां दोहो अगोपेन कस्य सूत्रस्योदाहरणमिदम् ?
25. अकथितञ्च सूत्रस्य कोऽर्थः ?

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. सोदाहरणं अधिकरणभेदं प्रदर्शयत ।
2. पृथग्विनानाभिस्तृतीयान्यतरस्याम् सूत्रं सोदाहरणं स्पष्टयत।
3. कर्मप्रवचनीयसञ्ज्ञाविधायकं सूत्रद्वयं निरूपयत ।
4. साधकतमं करणं सूत्रं सोदाहरणं विशदयत ।
5. सम्प्रदानसञ्ज्ञाविधायकम् सूत्रद्वयं ग्रन्थोक्तदिशा प्रतिपादयत ।
6. लक्षणन्तंभूताख्यानभाग... इति सूत्रं यथाग्रन्थं विवेचयत ।
7. षष्ठी शेषे यथाग्रन्थं प्रपञ्चयत ।
8. अधिशीडस्थासां कर्म सूत्रं सोदाहरणं विवेचयत ।

खण्डः ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. मासमधीते, हरये क्रुध्यति, मातुः स्मरति, दण्डेन घटः, कटे आस्ते एषु त्रयः प्रयोगाः साधनीयाः ।
2. कर्तृकरणयोस्तृतीया, कर्तुरीप्सिततमं कर्म, नमः स्वस्तिस्वाहास्वधा.... एषु मध्ये सूत्रद्वयम् यथाग्रन्थं विमृशत।
3. गतिबुद्धिप्रत्यवसानार्थं ..... इति सूत्रम् सोदाहरणं यथाग्रन्थं व्याख्यात ।
4. प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा सोदाहरणं वर्णयत ।

Filename: Acharya Bridge, Vya
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: prasada bhat
Keywords:
Comments:
Creation Date: 12/4/2023 4:34:00 PM
Change Number: 22
Last Saved On: 12/11/2023 3:25:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 131 Minutes
Last Printed On: 12/14/2023 11:02:00 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,309 (approx.)
Number of Characters: 7,466 (approx.)